

Folium CXXIII

dicunt non debet fieri tunc commemorationes
 presertim de cruce iuxta illud non coques
 edum lacte matris sue nec etiam aonica de
 passione usque in sabbatum post pentecostem
 ibi dicitur. Hoc etiam sciendum quod petrus et
 paulus in vita et in morte non sunt separati
 tunc putantur carere ecclesia ideo nec in commemo
 rationibus separantur simul fuerunt et communiter
 de utroque. Ultimo notandum quod cantandi
 usus a veteri testamento superius inchoat sicut in
 hesdra legitur. De quo in preterita sub titulo de ca
 toze et in quarta parte sub titulo de alleluia di
 ctum est. Et ecclesiastici. *ps. c.* Dedit illi con
 tra inimicos potentiam et stare fecit contra al
 tare cantores et in sono eorum dulces fecit
 modulos. Et *ps. c.* Cantate ei canticum no
 uum bene psallite ei in vociferatione. Cele
 brat itaque canticum ut ostendat homines debere
 referre gratias et laudes deo dum malis cete
 risque malis satagunt agere opera quibus va
 leant deo placere. Usus tamen cantandi qui
 dam reprobatum putatur dicitur est in premio
 quarte partis. Ordine cantilene in diu
 nis siue nocturnis horis creditur beatus
 gregorius plenaria ordinatione distribuisse
 cum multi et ante et post eum orationes anti
 phonas et responsoria composuerunt. Et nota
 sunt huiusmodi de sancto victore quod tres
 sunt species sonorum que tres modulos faciunt.
 Sic enim sonus pulsus flatus et voce pulsus
 pertinet ad cytharam flatus ad tubam et orga
 num. vox vero ad cantum. Hec genera mu
 sicorum antiquus populus in dei laudem exerce
 bat. Hec autem consonantia sonorum assignari
 potest concordie moysi ad pulsus cythare
 manu operatio ad flatus organi metris et
 uotio ad cantum uocis sermonis exhor
 tatio referantur. Bernardus inquit quod
 best dulcedo uocis sine dulcedine cordis
 fragis uocis frange et uoluntate seruas con
 sonantiam uocis seruas concordiam morum ut
 per exemplum cordes primo per uolunta
 tem deo et per obedientiam magistro. De
 organo dicitur est in quarta parte sub titulo
 de sanctis. Rursus hoc triplex genus mu
 sicorum ad triplicem differentiam officii eccle
 siastici referuntur sicut dicitur epistolam cremonen
 sem in mitrali. Nam ipsum officium ecclesie con

fistit in psalmis in cantu et in lectioibus. Pri
 mum musicorum genus est quod fit pullu di
 gitorum ut in psalterio et similibus et ad id
 pertinet psalmodia iuxta illud. Laudate
 eum in psalterio et cythara. Dicitur ei psal
 terium a psallim grece quod est tangere lati
 ne. Secundum est quod fit uoce scilicet humana
 et ad istud pertinet lectio. *ps. ps.* Bene
 psallite ei in uociferatione. Et apostolus lectio
 nem uoce uocauit dicens. Ignorantes ie
 sum et uoces prophetarum que per sabbatum les
 guntur. Tertium est quod fit flatu sicut in tu
 ba et ad istud pertinet canticum. *ps. ps.* Lau
 date eum in sono tube. Sane rationabi
 lis diuersorum sonorum decent concordia vari
 etate copacta et bene ordinate ciuitatis
 unitate significat. Siquis uero cantus fit
 ex diuersis sed non ex aduersis uocibus. Rur
 sus canticum in ecclesia leticia celi significat
 uoces uero graues acute et supacute in
 nouit tribus modis predicandum esse tribus ec
 clesie ordinibus propter tricesimum seragesi
 mum et ceterum fructum. Vel iuxta tria uo
 lumina salomonis significat ordinem inci
 pietium profectum et profectorum. De choro
 dicitur est in prima parte sub titulo de ecclesia.
 Sane statutum est in concilio theletanum et
 gerudenesi ut tam misse ordo quam psalle
 di quam ministrandi consuetudo seruetur in omnibus
 ecclesiis que in ecclesia metropolitana ser
 uantur. Abbatibus que uel monachis cura aia
 rum habentibus non licet publica officia ali
 ter celebrare quam in ecclesia episcopali. Quamuis
 augustinus dicat quod neque contra fide neque contra bo
 nos mores esse uincit indifferenter hab
 endum esse et in ecclesiasticis sacramentis sit
 de iure consuetudo seruanda.

De nocturnis.
 Hec ecclesiasti

ca officia a uespis incipiant iux
 ta illud de uespas in uespas celebrabitur
 sabbata usque tunc ordo ueniens est ut a
 tenebris pdeam in luce et non ecounterfo
 ideo a noctis officio inchoemus. De pul
 auit nocturnum significat uita nostra in pec
 catis nocturnum officium nostri erili serui
 um laus matutina penitentie suffragium p